

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

כ"ו אב תשע"ח; 07 אוגוסט 2018

לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבלויט, עו"ד
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

א.נ. שלום רב,

הנדון: הדלפות מהקבינט המדיני בטחוני

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") הרינו פונים אליך כדלהלן:

1. בעת האחרונה, כמעגל קסמים אשר חוזר לראשיתו בכל פעם, שוב סערו הרוחות הציבוריות סביב פרשה חדשה, **נוספת**, של הדלפות מתוך הקבינט המדיני בטחוני. כך, בטווח זמן של מספר ימים, פורסמו בכל התקשורת השונים מספר כתבות והתבטאויות של חברי הקבינט, הנוגעות להדלפות מידע סודי ומסווג מתוך ישיבות הקבינט המדיני בטחוני, לכאורה על ידי אחד מיושביה.¹
2. לא בכדי אנו עושים שימוש במושג "מעגל קסמים", שהרי מדובר בתופעה חמורה, ומוכרת, החוזרת על עצמה מחדש, בדרגות חומרה משתנות, אחת לכמה שנים – ומבלי שתקבל פעם אחת התייחסות הולמת מטעם הגורמים האמונים על שמירת החוק ומיגור התופעה הבעייתית והמזיקה.
3. עניין ההדלפות, והפגיעה החמורה בבטחון המדינה שהן גוררות עימן, עלה כבר בשנת 2008, בתום מלחמת לבנון השנייה, בדו"ח הוועדה לביקורת אירועי המערכה בלבנון 2006 (פורסם ב-2008) (להלן: "דו"ח וינוגרד"), שם התריעה הוועדה מפורשות כי

"אנו מוצאים כי נושא ההדלפות, (ולא רק מישיבות הדרג המדיני), הוא עניין קריטי. לטעמנו, העובדה כי יש הדלפות קבועות מישיבות הקבינט- המדיני-ביטחוני, ומישיבות סגורות אחרות העוסקות בענייני המדינה בכלל, ובענייני צבא ולחימה בפרט, היא מרכיב חשוב בתרבות שלטון לא מקצועית ולא אחראית."

¹ לדוגמה, ראיון של השר אריה דרעי ביום שישי 20.07.2018 בתכניתו של ניסים משעל, "דרעי על ההדלפות מהקבינט: הודעתי שאני רוצה להתפטר ממנו" כפי שמובאת בקישור הבא: <https://www.10.tv/news/168389>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. בהמשך הדברים אף התייחסה הוועדה למצב בו ראש הממשלה צריך "להתחנן" בפניו שריו כי אלו יימנעו מהדלפות וקבעה כי:

איננו מקבלים את גישת הרמת הידיים בפני התופעה. איננו מקבלים מצב בו ראש הממשלה רואה צורך להתחנן בפני שריו (ובפני הנוכחים האחרים הרבים מדי בישיבות כאלה) כי לא יוציאו את המידע החוצה." (פרק 13, עמ' 444 סעי' 64)

5. והנה, על אף דברים חמורים אלו, תופעת ההדלפות שבה וחזרה על עצמה גם במבצע צוק איתן, שם הודלפה במלואה מצגת סודית שהוקרנה בפני חברי הקבינט, ושודרה בחדשות סוף השבוע של יום שישי.

6. כבר אז, ובעקבות אירוע חמור זה, פנתה התנועה למען איכות השלטון בישראל אל היועץ המשפטי דאז, עוה"ד יהודה ויינשטיין, בדרישה כי יחקור את תופעת ההדלפות וישים לכך סוף. משפניות אלו לא נענו, הגישה התנועה עתירה בבג"ץ 6241/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'**, ובה בקשה מבית המשפט כי יורה ליועמ"ש לפתוח לכל הפחות בבדיקה מקדמית בעניין.

7. נזכיר, כי הדלפת תוכן הדיונים בישיבת הקבינט מהווה הפרה של חובת הסודיות הקבועה בחוק יסוד הממשלה ובתקנון הממשלה, ויכולה לעלות כדי עבירה פלילית של מסירת ידיעה סודית, הפרת חובה חקוקה ואף הפרת אמונים.

8. כזכור, לאחר שני דיונים אשר התקיימו בעתירה דאז, ולאחר שב"כ המדינה הציג מידע מסווג בפני בית המשפט הנוגע להחלטתו של היועץ המשפטי דאז שלא לפתוח בחקירה, דחה בית המשפט את העתירה, אך עשה זאת בציינו כי:

"הדלפת מידע מתוך מצגת מסווגת שהוצגה בפני ועדת השרים היא ענין חמור ואין חולק כי יש בה על פני הדברים כדי להקים חשד סביר לביצוע עבירה פלילית", עם זאת, לאחר שבחנו את מכלול השיקולים ואת עמדת גורמי הבטחון באשר לעצמת הפגיעה שנגרמה לביטחון המדינה ולאיינטרס הציבורי במקרה הקונקרטי לא מצאנו מקום להתערב בהחלטת המשיב I שלא לפתוח בחקירה."

9. לצד זאת, ועל אף העובדה שבמקרה הקונקרטי האמור בחר שלא להתערב, מצא בית המשפט לנכון לציין את הודעת היועץ המשפטי לממשלה, כפי שהובאה בתגובת המדינה לעתירה, כי **"מתקיים הליך חשיבה לגיבוש מדיניות אכיפה וכלים משפטיים, במטרה לצמצם ולמנוע ככל הניתן את תופעת הדלפות בעתיד"**. וחתם דבריו באמירה המהדהדת לפיה **"אכן, מדיניות זו היא צורך דוחק וככל שייקדם גיבושה כך ייטב"**.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

10. והנה, לא חלפו אלא שנתיים ממתן אותו פסק דין, ומעגל הקסמים שב לראשיתו. אותן הדלפות מאותו הקבינט.

11. ומתוך כך, אנו פונים אל כבודו בבקשה כי יורה על הליך חקירה, או למצער בדיקה מקדמית של ההדלפות מהקבינט המדיני בטחוני. על אף היותה של מדינת ישראל מדינה המקדשת קיומה של חברה דמוקרטית ורבת זכויות, ישנה חשיבות עלינה לשמירה הקפדנית על בטחון המידע, במטרה למנוע פגיעה אפשרית בבטחון המדינה.

12. בהקשר זה, חלה על המדינה חובה לקבוע וליישם הסדרים נאותים אשר יעניקו לאזרחיה הגנה אפקטיבית בפני כל סכנה היכולה להתרגש עליהם, ובכלל זה איום בטחוני. במסגרת חובה זו, המדינה אמורה לנקוט בכל אמצעי המתאפשר לה על מנת להגן על אותם "סודות מדינה" – ולרבות הפעלת אמצעי אכיפה מתבקשים ומתחייבים כל אימת שסודות אלו נחשפים בניגוד לחוק.

13. עוד לעניין זה נציין, כי בתגובה לעתירה בבג"ץ 6241/14 האמור לעיל, התחייבה המדינה, כאמור, לגבש מדיניות אכיפה וכלים משפטיים במטרה להלחם בתופעה. ככל שאכן גובשה מדיניות ברורה בעניין, נבקש התייחסותך אליה במכתב חוזר, לרבות הנחיית יועמ"ש ככל שיצאה כזאת בנושא.

14. הדלפות מהקבינט המדיני בטחוני מהוות רעה חולה הפוגעת אנושות ביכולתו של הקבינט לתפקד ביעילות, מונעת מחבריו להתבטא בחופשיות – ובסופו של דבר, פוגעת אנושות בבטחון המדינה. אנו קוראים לכבודו לנקוט באמצעים הנדרשים בכדי להביא להפסקת פרקטיקת ההדלפות ולמצות את הדין עם האחראים לכך.

15. לטיפולך ותגובתך בהקדם, נודה.

בכבוד רב,

ליאור אטיה

עוזרת ליועץ המשפטי

תומר נאור, עו"ד

היועץ המשפטי